

HAZA ÉS NAGYVILÁG

A **MÉRLEG** idei második száma a márciusban elhunyt *Karl Rahner*re emlékezik. A *Távlatok* rovatban a jezsuita professor utolsó előtti előadásának (Egy katolikus teológus tapasztalatai) szemelvényes fordítását olvashatjuk. Többek között a következő mélyenszántó gondolatot veti fel: „... az analógia az emberi megismerés alapvető szerkezete... A IV. Lateráni Zsinat kifejezetten tanítja, hogy Istenről a világból, azaz a megismerés bármely elgondolható kezdőpontjából kiindulva semmi pozitív tartalmat sem állíthatunk anélkül, hogy ennek a pozitív kijelentésnek a szándékolt valósággal való radikális aránytalanságát ne fűzzük hozzá... Istenről nem hallhatunk csupán... De ennél a beszédnél legtöbbször elfelejtjük, hogy az ilyen kijelentést csak akkor vonatkoztathatjuk jogosan Istenre, ha egyidejűleg újra és újra visszavonjuk, az igen és a nem közötti nyugtalanító lebegést mint megismerésünk igaz és egyedül szilárd pontját kibírjuk, és ha kijelentéseinket így mindig magának Istennek a néma felfoghatatlanságába beledobjuk.” A nemzetközi sajtó megemlékező cikkeiből olvashatunk néhányat, majd az *Írások a mérlegen* rovatban nem kevesebb mint 11 könyvismertetés szól *Rahner* műveiről, személyéről.

A szemle másik kiemelésre méltó anyaga *Umberto Eco*-t hozza közelebb a magyar olvasóhoz. A szerkesztőségi cikk után rövid életrajz és műjegyzék található, majd *M. Mincu* beszélget a neves tudóssal a szemiotikával, szemionizmussal kapcsolatos rendkívül érdekesítő kérdésekről. S egy meglepetés: *Eco Il nome della rosa* című Nyugat-Európában nagy sikert aratott regényéről szerezhetünk olyan információkat, melyek nyomán izgatottan várjuk a magyar fordítást...

A *Mérleg* ezúttal is igen színvonalas számában ezeken kívül az ünnep jelentőségéről, az ökumené problémáiról s a Marx-centenárium könyvterméséről olvashatunk.

KUNST UND KIRCHE

Nem gyakran fordul elő, hogy külföldi folyóiratok tematikus számot szentelnek Magyarországnak. A *Kunst und Kirche* című osztrák negyedéves folyóirat idei második száma magyar címmel jelent meg: *Művészet és egyház Magyarországon*. A magyarul nem tudó olvasók kedvéért németül is jelezték: *Blickpunkt Ungarn*. Az írások többsége magyar szerzőktől származik, a szám összeállítását azonban a szerkesztőség végezte, hármójuk szerepel is egy-egy tanulmánnyal. Ha idegenben hallunk magunkról, mindig kíváncsian figyeljük a beszámolót: vajon mi magunk ráismerünk-e önmagunkra ezekben a leírásokban? Hiszen csak így kaphatnak hiteles képet azok, akik nem ismerősek sem a magyar nyelvben, sem a magyar kultúrában. Talán a kitűnő szerzőgárdának is köszönhető, hogy ezt a célt sikerült elérni: a magyarországi olvasó is tudhat meg újat hazájáról. A Bécsben élő *Sebestyén György*, két folyóirat főszerkesztője és számos könyv szerzője a „Mi a magyar?” kérdését veti föl esszéjében. Az osztrákok számára különösen tanulságos lehet a többnemzetiségű, mégis egységes nemzet bemutatása. Az egyik legfontosabb magyar erénynek a „mégis-morált” tekintti: dacos élni-akarásunkat. Elgondolkodtatóak a nemzeti karakterről és a nemzeti nyelvről tett megállapításai is. – A szám másik legjelentősebb cikkét *Nyíri Tamás* professor írta: Mit jelent ma kereszténynek lenni Magyarországon? Számadatokkal alátámasztott képet rajzol a katolikus egyház jelenlegi helyzetéről, aztán bemutatja a papság, a laikusok és az egyházi közösségek életét, majd a Hittudományi Akadémia Levelező Tagozatát. *Groó Gyula* a protestáns egyházakat, *Hubert Lehner* a görög katolikus egyházat ismerteti. – A művészeti rész is tágas horizontot nyit elénk: megismerjük műemlékvédelmünket, vallásos népszokásainkat, három híres egyházi gyűjteményünket. Sok szép képpel illusztrált tanulmány foglalkozik mai templomépítészetünkkel, de bemutatkozik a modern, sőt a mai magyar képzőművészet is. – A szám méltán erősíti keresztény magyarságunk tudatát. Köszönjük osztrák laptársunknak, s mindazoknak, akik összeállításában részt vettek.